

APOSTOLISCH

GENOOTSCHAP

Meerjarenvisie 2017-2022

Meer dan het gewone

Mensen gevraagd! Voor een andere tijd en een nieuwe moraal

Documentgegevens

Naam : Meerjarenvisie 2017-2022
Eigenaar: : Bestuur van het Apostolisch Genootschap
Status : definitief
Publicatiedatum : 5 april 2017

NB: Bij een geprinte versie dient de publicatiedatum altijd gecontroleerd te worden met de elektronische versie van het document welke beschikbaar is via de intranetsite van het Apostolisch Genootschap.

Inhoudsopgave:

Voorwoord.....	5
Samenvatting.....	6
1. In wat voor wereld leven we?.....	8
2. Vernieuwing en continuïteit	13
3. Onze koers richting 2022.....	18
4. Stappen zetten en in gesprek blijven	29

Ondeelbaar

Nu we hier zijn, in onze wijde wereld,
met onze vermogens, onze zwaktes,
onze twijfels, onze angsten,
onze dromen, onze hoop,
verlangend, vrezend, juichend,
meezingend in een zee van stemmen
die nooit zal verstommen -
laten we geloven.

Laten we geloven, met de moed
om onze wereld te vormen
tot een thuis voor ieder van ons,
want we zijn één.

Laten we geloven, met de moed
om de wereld te geven wie we zijn,
te scheppen vanuit de kracht
die ons heeft voortgebracht.

Laten we geloven, met de moed
om lief te hebben, steeds opnieuw,
elkaar te omhelzen met onze gedachten,
want we zijn één.

Laten we geloven in die kracht,
in die wereld en in ons,
in ieder van ons,
want die wereld, dat zijn wij.

Marvel Heerink

Voorwoord

Deze meerjarenvisie heeft als titel *Meer dan het gewone* met de toevoeging: *Mensen gevraagd! Voor een andere tijd en een nieuwe moraal*. Een krachtig, moreel appel dat tot op de dag van vandaag een inspiratiebron is voor veel apostolischen. Het verwijst naar een gezindheid die al eeuwenoud is, maar nog niets aan actualiteit heeft ingeboet. We staan op de schouders van mensen, gekend en ongekend, die deze inspirerende levensinstelling hebben waargemaakt of er in ieder geval werk van hebben gemaakt. En we willen haar doorgeven aan komende generaties als leidraad voor een duurzame samenleving. Onze drijfveer is ons geloof:

Het leven is er en we ervaren dat als een niet te bevatten wonder dat ons met ontzag vervult. We beseffen dat ieders leven een eindig deel is van een oneindig, ondeelbaar groot geheel. Vanuit dat besef zijn we op zoek naar zingeving.

Omdat we geloven dat alles uit dezelfde oorsprong voortkomt, willen we ieder mens als gelijkwaardig zien en steeds weer zoeken naar wat ons verbindt. We geloven dat de kracht waaruit alles ontstaan is, ook in mensen werkzaam is en tot uitdrukking kan komen in liefdevol handelen.

Als we het woord God gebruiken, doen we dat om een naam te geven aan wat ons overstijgt en ontroert om zo, binnen de waarneembare werkelijkheid, ruimte te maken voor het onzegbare.

Wij ontlenen vertrouwen aan het vermogen van mensen om in alle levensomstandigheden een liefdevol mens te zijn of (opnieuw) te worden. Dat vertrouwen geeft ons de moed om in eigen leven te werken aan waarden als compassie, duurzaamheid en solidariteit.

We voelen en voeden de verantwoordelijkheid om te kiezen voor die waarden en om zo in liefde te werken aan een menswaardige wereld. Daarmee is apostolisch zijn geloven en werken. Het geeft zin aan ons bestaan en draagt bij aan ons levensgeluk.

Het licht van de liefde willen we koesteren en van generatie op generatie overdragen.

Steeds weer zal dit geloof geactualiseerd moeten worden. Dit geldt natuurlijk voor ieder mens persoonlijk, maar is ook van belang voor de koersbepaling van ons genootschap voor de komende jaren.

Het bestuur van het Apostolisch Genootschap heeft als taak om te bepalen wat nodig is om de continuïteit van ons gedachtegoed te waarborgen. Zij heeft zich daarbij dankbaar laten inspireren door de inbreng van velen, jong en oud, die hebben meegedacht over de toekomst van het genootschap. Deze hoge mate van betrokkenheid heeft bijgedragen aan de vaststelling van de koers voor de komende vijf jaar. Deze is in het bijzonder voor de lidmaten van het genootschap in dit document onderbouwd en uitgewerkt en tevens voor iedereen die er kennis van wil nemen.

Vanuit het hogere besef meer dan het gewone *doen*, is de smeerolie voor de samenleving. Een praktisch en verbindend geloof is blijvend noodzakelijk in de wereld van nu en morgen.

Namens het bestuur en de kring van districtsvoorgangers,

A. Wiegman, apostel

Samenvatting

In de wereld is veel aan de gang, op kleine en grote schaal: er zijn geweldige, hoopgevende ontwikkelingen waar te nemen, maar ook spannende en zorgwekkende; mensen ervaren de voordelen van vooruitgang, maar zijn ook op zoek naar houvast in onzekere tijden.

Als wij ons bezinnen op de vraag wat nodig is in de samenleving, zijn de volgende waarden van belang: solidariteit, duurzaamheid en compassie.

Solidariteit: we weten ons in gelijkwaardigheid met elk mens verbonden. Dit is de basis voor ons denken, spreken en handelen zonder de onderlinge verschillen te ontkennen.

Duurzaamheid betekent in deze context: leven vanuit onuitputtelijke liefde die beleefd wordt in menswaardigheid en in zorgvuldig beheer van de aarde.

Compassie: maatschappelijk gezien gaat het in deze tijd, in de woorden van Herman Wijffels: *(...) na de fase van werken aan emancipatie en het ontwikkelen van de individualiteit, om het verbinden van individualiteit en tegelijkertijd verantwoordelijkheid nemen voor het geheel.* Inlevingsvermogen en mededogen zijn daarvoor onmisbare ingrediënten die veel verdergaan dan tolerantie. Ze duiden op een activiteit die wortelt in het geloof dat 'jij mij bent in een andere gestalte'.

Het Apostolisch Genootschap zoals we het nu kennen is inmiddels ruim zeventig jaar oud. In deze periode zijn bergen verzet en wilden we steeds openstaan voor wat nodig was op dat moment. Werken vanuit kernwaarden en moedig 'platgetreden paden verlaten' zijn hierbij steeds onze leidende principes geweest. Ook de afgelopen vijf jaar waren we zichtbaar in beweging. In de vorm van dialooggesprekken hebben wij de vraag gesteld wat er nodig is voor de toekomst van het genootschap. De uitkomsten, kort samengevat: veel gaat goed, veel vraagt om aandacht.

Met name het teruglopende aantal vrijwilligers en de verbinding tussen oudere en jongere generaties vragen onze aandacht.

Met het oog op de toekomst hebben wij in deze meerjarenvisie opnieuw de grondslag van ons werk geëvalueerd: onze identiteit en onze ambitie. Voor onszelf én voor degenen die ons nog niet kennen schetsen wij de religieuze, ethische en sociale waarden van ons apostolisch-zijn. Hoe we deze waarden persoonlijk beleven en op welke vormen we individueel het accent willen leggen, kan en mag verschillen. Er zijn erediensten op zondag, er zijn ontmoetingen om ons te verdiepen in levenskunst en er is de mogelijkheid ons apostolisch-zijn te tonen in een praktische bijdrage aan een menswaardige samenleving. Op die grondslag zetten het bestuur en de kring van districtsvoorgangers de koers uit voor de komende vijf jaar.

Op basis van vertrouwen in de betekenis van ons gedachtegoed én in de mensen met wie en voor wie wij samenwerken, concentreren wij ons de komende vijf jaar op drie punten:

1. Ons geloofsverhaal actualiseren en onze plaatselijke geloofsgemeenschappen versterken.
2. Meerdere vormen van ontmoetingen op regionaal niveau ondersteunen, gericht op zingeving en levenskunst. Met extra aandacht voor ontmoetingskansen voor jongeren, jongvolwassenen en de groep dertig- tot vijftigjarigen.
3. Onze betekenis voor de samenleving vergroten, landelijk en in de wereld.

Deze koersbepaling betekent onder meer dat we ook ons begrip van de traditionele gemeenschap zullen moeten bijstellen. Anders gezegd: de gemeenschap is veel groter dan de groep mensen die elkaar op zondagochtend in de eredienst treft. Ook het 'gebouw' als synoniem voor 'de gemeenschap' zullen we als beeld achter ons moeten laten om ruimte te maken voor andersoortige investeringen in de toekomst. Voor de drie *koerselementen* formuleren wij concrete doelstellingen en maken wij geld en menskracht vrij. Daarbij blijven wij graag in gesprek, zoeken wij nog eens specifiek onze jongeren, jongvolwassenen en de dertig- tot vijftigjarigen op en blijven wij attent op waarheen de stroom zich wendt.

1. In wat voor wereld leven we?

Deze meerjarenvisie begint met het onderbouwen van de noodzaak van de religieus-humanistische boodschap die we in woord en daad in de wereld willen brengen en van het belang dat er een aanwijsbare plek (organisatie) is waar gericht en duurzaam gewerkt wordt aan het inspireren van mensen om dat iedere dag weer waar te maken in eigen leven.

“ Het was de **beste** der tijden, het was de **slechtste** der tijden, het was de eeuw van **wijsheid**, het was de eeuw van **dwaasheid**, het was het tijdvak van het **geloof**, het was het tijdvak van **ongeloof**, het was het jaargetijde van het **licht**, het was het jaargetijde van **duisternis**, het was de **lente** van de **hoop**, het was de **winter** van de **wanhoop**.¹ ”

De eerste jaren van deze eeuw zijn anders verlopen dan menigeen had gedacht. Een jaar na de start was de gebeurtenis op 9/11 een kantelpunt op **wereldniveau**. Wat als een ‘Arabische Lente’ begon, is met de opkomst van terreurorganisaties omgeslagen in een ijzige kou in het Midden-Oosten, met een dramatische vluchtelingenstroom tot gevolg. En na het onverwachte besluit tot uittreding van Groot-Brittannië uit de EU (Brexit) is een dergelijke stap ook in andere landen mogelijk vanwege groeiend wantrouwen in Europese leiders. Het proces van eenwording vindt zijn tegenhanger in de emotie van het behoud van de nationale identiteit. Ook in de VS doet zich een vergelijkbare ontwikkeling voor. En dat in een tijd waarin we meer dan ooit zouden moeten streven naar één wereld vanwege de grote vraagstukken die op dit moment voorliggen.

In het vierjaarlijkse Global Trends Main Report schetst de National Intelligence Council van de Verenigde Staten (een gerenommeerd instituut voor strategische analyses) de mondiale ontwikkelingen die hun sporen trekken op de korte en de lange termijn. Het motto van hun laatste onderzoeksrapport (2016)² luidt *The Paradox of Progress*, waarmee wordt aangegeven dat de historisch ongeëvenaarde vooruitgang in de afgelopen decennia prachtige resultaten heeft opgeleverd, zoals het wereldwijd verbinden van mensen, de krachtige emancipatie (*empowerment*) van individuen, groepen en landen, alsmede het uit armoede weghalen van een miljard mensen; maar dat uit diezelfde vooruitgang ook de Arabische Lente, de wereldwijde financiële crisis van 2008/2009 en de mondiale opkomst van populistische, anti-establishment politiek ontsproten zijn. Bovendien stellen de onderzoekers dat dezelfde trends die nu een sombere en complexe toekomst op korte termijn voorspellen, evengoed kansen bieden om keuzes te maken die leiden naar hoopvolle, veilige tijden.

In continenten als Azië, Afrika en Zuid-Amerika vinden belangrijke, maar trage processen plaats op het gebied van emancipatie, educatie en economische ontwikkeling. Hoewel de specifieke omstandigheden per wereldregio verschillen, hebben veel van de geschetste trends en ontwikkelingen een mondiaal karakter, waardoor ze hun effecten hebben in andere delen van de wereld.

Een einde aan de wereldwijde vluchtelingenstromen als gevolg van klimaatverandering, economische ongelijkheid en geopolitieke spanningen en oorlogen is helaas nog niet in zicht. Mede daardoor neemt de spanning in lokale gemeenschappen eerder toe dan af.

Op het gebied van de (informatie)technologie is een razendsnelle en ingrijpende ontwikkeling waarneembaar. Je zou hier de metafoer van een ‘perfect storm’ op kunnen loslaten, die duidt op de omstandigheid dat verschillende ontwikkelingen (megatrends) samenkomen en elkaar

---

¹ Uit: A tale of two cities, Charles Dickens (1859)

² <https://www.dni.gov/index.php/global-trends-home>

versterken tot iets geheel nieuws, met ingrijpende gevolgen voor ons individuele leven en de inrichting van onze samenleving. Deze megatrends zijn: de onomkeerbare opmars van *mobiele apparaten*, de gigantische impact van *sociale media*, het duizelingwekkende tempo waarin een inmiddels onmetelijke hoeveelheid data online (in de *cloud*) wordt opgeslagen en de wetenschap dat er door middel van *zelflerende algoritmes* razendsnelle en diepgaande analyses op die data kunnen worden uitgevoerd; en dat andere algoritmes op basis van de uitkomsten van die analyses beslissingen nemen en processen in gang zetten, zonder dat er nog sprake is van menselijke tussenkomst. De markt(wereld)leiders anno 2017 zijn technologiebedrijven als Google, Apple, Samsung en Microsoft, samen met grote mediaconcerns over de gehele wereld. Zij creëren met hun digitale platforms een nieuwe (virtuele) werkelijkheid, waarin mensen ook verdwaald of verstrikt kunnen raken.

De 'perfect storm' is enerzijds bedreigend en doet mensen naar houvast zoeken. Anderzijds biedt de ontwikkeling van deze technologie juist kansen voor een eerlijke en duurzame wereld.

Klimaatverandering, voedselvoorziening, milieuvraagstukken en gezondheidszorg vragen steeds luider om aandacht én om toekomstbestendige antwoorden.

Ofschoon de vraagstukken groot zijn wordt in de zeventien *Sustainable Development Goals* van de Verenigde Naties en in het klimaatverdrag van Parijs een ambitieuze stip op de horizon gezet voor een eerlijke en duurzame wereld in 2030.

Nederland leek in 1999 bijna 'af' door het beproefde poldermodel. Welvaart en welzijn lagen binnen ieders handbereik in het multiculturele gidsland dat wij waren. Hoe anders is het gelopen: in een tijdsbestek van tien jaar kreeg Nederland te maken met twee recessies, twee politieke moorden, vijf kabinetten en de nodige ontevredenheid en ongenoegen onder de bevolking. Die lijn lijkt zich voort te zetten. Het vertrouwen in politieke leiders en instanties zoals banken slinkt met het jaar. De angst voor vreemdelingen neemt toe. De stroom vluchtelingen zorgt net als elders in Europa voor oplopende spanningen in het land. Er is sprake van angst en onzekerheid over aanhoudende dreiging van terroristische aanslagen, een vruchtbare voedingsbodem voor het opkomend populisme. Ook de verruwing in het maatschappelijk debat neemt toe. Twitteraars, bloggers en inmiddels vloggers bewandelen eveneens dit pad. De dominante meningencultuur maakt het bepaald niet eenvoudig om nog te geloven in universele waarheid.

Met de economie gaat het sinds 2016 weer veel beter en de werkloosheidscijfers nemen snel af. Er gloort een optimistisch economisch perspectief.

Op papier gaat het ons goed. Wist u bijvoorbeeld dat wij het op één na beste pensioenstelsel ter wereld hebben? En dat de werkloosheid ook relatief laag is? Dat we het vijfde exportland van de wereld zijn? En dat Nederlandse kinderen tot de gelukkigste kinderen ter wereld behoren? Desondanks heerst er een gevoel van onbehagen dat vooral duidelijk wordt als Nederlanders naar de eigen en nationale toestand wordt gevraagd. Het antwoord dat we dan horen, luidt ongeveer als volgt: 'met mij gaat het goed, met ons gaat het slecht'. Die kloof is er in alle westerse landen, maar nergens is deze zo groot als in Nederland. (Rutger Bregman, 2016).

De Noorse historicus Johan Norberg wijst op de enorme ontwikkelingen die in de mensheids-geschiedenis hebben plaatsgevonden op het gebied van welzijn en welvaart.

If you look at all the data, it's clear there's never been a better time to be alive. (Johan Norberg, 2016)

Hierbij valt te denken aan betere voeding en sanitaire voorzieningen, de gestegen levensverwachting van de mens, de armoedebestrijding, wetenschappelijke ontdekkingen ten dienste van milieuproblematiek, de toename van onderwijs onder meisjes en jongens in derdewereld-landen, het terugdringen van analfabetisme, emancipatie, vrijheid en gelijkheid. Er is dus zeker alle reden om met vertrouwen naar de toekomst te kijken. Als belangrijke reden om in de vooruitgang te geloven verwijst Norberg naar de komende generatie: de jeugd!

Als het gaat om verbondenheid en religiositeit in Nederland, is de slotconclusie van het Sociaal en Cultureel Planbureau in het rapport *Godsdienst in Nederland* (2014), dat er veel zwevende gelovigen zijn. Er is niet alleen sprake van religie en spiritualiteit die zich manifesteert buiten de kerkmuren, er wordt ook *anders* geloofd: minder in gezamenlijke aanwezigheid en minder volgens vaste patronen. Religie kan in georganiseerde vorm als kerkgemeenschap worden beleefd, maar religie en kerk vallen in het hedendaagse Nederland steeds minder samen. Er is ook niet-institutioneel gebonden religieuze belangstelling en niet-kerkelijk georganiseerd geloof. Naast religie *binnen* verband, is er steeds meer religie *buiten* verband.

1.1. De toekomst tegemoet, Sociaal en Cultureel Rapport 2016 ³

Op mondiaal niveau kunnen in aansluiting op de *Sustainable Development Goals* van de Verenigde Naties een eerlijke verdeling van de welvaart en duurzaamheid als de grootste opgaven worden gezien. In Nederland komt het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) tot een vergelijkbare duiding dat er meer sprake van dynamiek, maatwerk en eigen regie in het leven van mensen zal zijn. Dit leidt tot meer (keuze)vrijheid voor het individu, maar kan ook leiden tot meer onzekerheid, stress, kwetsbaarheid en ongelijkheid. Daarmee is het vraagstuk van solidariteit aan de orde. Bovendien is de transitie naar een duurzamere samenleving een belangrijke opgave. De grote uitdagingen voor overheid en maatschappij zijn dan ook op welke wijze **solidariteit** en **duurzaamheid** vorm te geven.

Solidariteit

Solidariteit is een regelmatig gebezigde term en roept verschillende associaties op. Het begrip wordt ook niet door iedereen meteen herkend als deel van de apostolische vocabulaire. Maar solidariteit is wel degelijk een kernwaarde in het apostolische gedachtegoed. Het duidt op gemeenschappelijkheid en saamhorigheid en bovendien op het besef dat je actief consequenties wilt verbinden aan dit gevoel van verbondenheid.

Het lijkt soms wel dat solidariteit een achterhaald begrip is geworden. Toch zijn mijn bestaan en dat van mijn naaste geworteld in de schepping zelf en zijn wij elkaar gegeven. Daar ligt de sleutel van onze verbroedering, van ons samengaan. ⁴

³ https://www.scp.nl/Publicaties/Alle_publicaties/Publicaties_2016/De_toekomst_tegemoet

⁴ Weekbrief voor 11 mei 2014, nr. 16

Met betrekking tot samenleven en solidariteit verwacht men een voortzetting van de trend dat mensen steeds meer contacten hebben in steeds minder tijd. Geavanceerdere selectiemogelijkheden maken het ook steeds beter mogelijk om gelijkgestemden te vinden buiten de eigen kring. Een consequentie van deze ontwikkelingen is dat veel contacten oppervlakkiger zijn; dat zelfpresentatie belangrijker wordt en intimiteit en authenticiteit minder. Maar ook dat de variëteit aan relaties zal toenemen, nieuwe soorten relaties ontstaan, waarbij soms meer kan worden gedeeld met onbekenden dan met mensen uit de directe omgeving. Een mogelijke schaduwzijde van de toenemende selectiemogelijkheden is, volgens de onderzoekers, dat overbrugging tussen verschillende bevolkingsgroepen zeldzamer wordt en spanningen toenemen. Omdat we vooral onder gelijkgestemden verkeren dreigen we oog en oor te verliezen voor andere opvattingen en gevoelens. Dit alles zet solidariteit onder druk en het vraagt om een inspanning van mensen om deze kernwaarde levend te houden.

Duurzaamheid

De ambitie om de opwarming van de aarde te beperken en daarom de uitstoot van broeikasgassen in 2050 in vergelijking met 1990 met 80-95% terug te brengen dwingt tot een duurzamere manier van leven. Deze transitie raakt niet alleen het consumeren, maar ook het leren, het werken en het samenleven. Het pad naar meer duurzaamheid stelt de samenleving voor een aantal lastige keuzes. Er zijn private en collectieve beslissingen en investeringen voor nodig, alsmede ingrepen in de fysieke omgeving.

Duurzaamheid heeft voor ons ook nog een andere connotatie, die betrekking heeft op menselijke relaties. De samenleving heeft grote behoefte aan mensen die werk willen maken van duurzame waarden als respect, betrouwbaarheid en vergevingsgezindheid; die in vrijheid willen leven zonder de vrijheid van hun naasten in te perken; die de ander als volstrekt gelijkwaardig willen bejegenen.

De overtuiging dat deze waarden inderdaad duurzaam zijn, maakt ze nog niet vanzelfsprekend ...

Compassie

In de achterliggende jaren is de vluchtelingenproblematiek een van de belangrijkste thema's in Europa, dus ook in Nederland. Het grijpt aan hoe ellendig de situatie is in het Midden-Oosten en in Afrika is waar zich de grootste hongersnood sinds jaren afspeelt. Het schrijnende gevoel van ongelijkheid in welvaart beweegt ons en zet aan tot actie. Compassie ligt ten grondslag aan alle religieuze, ethische en spirituele tradities en roept op om elk mens te behandelen, zoals je zelf ook behandeld wilt worden. Ieder mens verlangt naar geluk en een betekenisvol leven. Ieder mens draagt ook het vermogen in zich om liefde, mededogen en vriendelijkheid te ontwikkelen. Op vele plekken in de samenleving wordt dit empathisch gevoel omgezet in onbaatzuchtig handelen. Voor religieuze en levensbeschouwelijke organisaties ligt hier een paradoxale opdracht. Vanuit godsdienstige verschillen raakt de wereld immers ook hopeloos verdeeld. Die paradox wordt in het –ook door het Apostolisch Genootschap onderschreven- *Charter for Compassion* erkend. Hierin staat dat 'we erkennen dat we er niet in zijn geslaagd om met compassie te leven en dat sommigen zelfs het geheel aan menselijk leed hebben vergroot uit naam van de religie'. Compassie is een werkwoord en vraagt om een praktische vertaling in het leven van alledag. Het is een universeel uitgangspunt dat hard nodig is, omdat mensen meer en meer afhankelijk worden van elkaar (vluchtelingenwerk, mantelzorg, vrijwilligerswerk, caritas, etc.) en het tevens een basis vormt voor een rechtvaardige en duurzame economie, alsmede voor harmonie in steden, landen en in de wereld.

1.2. Wat betekent dit voor het Apostolisch Genootschap?

Voor een antwoord op de vraagstukken van solidariteit en duurzaamheid is een duidelijke rol en verantwoordelijkheid weggelegd voor religieuze en levensbeschouwelijke organisaties. Solidariteit en duurzaamheid vragen immers om een fundamentele gedragsverandering. Inlevingsvermogen en mededogen, empathie en compassie, zijn hiervoor dragende waarden.

Het Apostolisch Genootschap staat midden in de samenleving en maakt dus deel uit van de geschetste ontwikkelingen. Ze vragen ook dringend om een antwoord en wij voelen ons daartoe uitgedaagd. Niet alleen in Nederland, ook in Australië, Zwitserland, de Verenigde Staten en Canada, en al die andere plekken op onze aarde waar apostolischen wonen en werken (gemeenschap De Wereld).

In een wereld, waarin individuen losser komen te staan van bestaande instanties willen wij -samen met anderen- bijdragen aan gemeenschapsvorming, aan nieuwe vormen van solidariteit, te beginnen in de wereld dichtbij, waar we ook zijn. In ons religieus-humanistisch geloof kunnen mensen rust en houvast vinden in een wereld vol onzekerheden en stress. Door een betere verbinding met zichzelf, de ander en het al kunnen mensen ook de omslag maken naar een duurzame samenleving.

Meer dan het gewone doen, het is de smeerolie van de samenleving. Een praktisch en verbindend geloof als dat van het Apostolisch Genootschap is misschien wel meer dan ooit nodig in de wereld van nu en morgen.

2. Vernieuwing en continuïteit

In dit tweede deel wordt benoemd dat de visievorming voor de komende jaren voortbouwt op een lange traditie van ontwikkeling en vernieuwing binnen ons genootschap, waartoe dus ook het beleid van de achterliggende vijf jaren behoort. De wijze waarop dit ontvangen is, is medebepalend geweest voor de inrichting van het proces van visievorming waarvoor nu gekozen is.

2.1. Ontwikkeling (speerpunten) bestuursbeleid *Eenvoudig apostolisch zijn 2011-2015*

De visie *Eenvoudig apostolisch zijn* is praktisch uitgewerkt in onderstaand overzicht van speerpunten. Er werd gekozen om jaarlijks een thema aan te pakken en als speerpunt voorrang te geven aan ons werken als bestuur, kring van districtsvoorgangers en dienstencentrum. Om zo te focussen en werkdruk te spreiden over meerdere jaren.

1. Het eerste speerpunt, in 2012, was de *Jeugdverzorging*. Er werden nieuwe *themabladen* ontwikkeld. Belangrijkste kenmerken hiervan zijn de duurzaamheid van dit curriculum, de onderwerpen waarin ons apostolische gedachtegoed is uitgewerkt voor jonge mensen en de kans om ze in relatie met de gemeenschap uit te werken.
2. Speerpunt in 2013 was *Krachtige zielsverzorging*, versterking van vorming en ontwikkeling van zielsverzorger. De uitkomst hiervan is dat er een eigentijds leerprogramma voor geestelijk verzorger is ontwikkeld. Tevens is er in 2013 een aanvang gemaakt met oriëntatie op *Werk in de wereld*. Waar gemeenschappen geen eiland in de wijk zijn, maar een gekende plek, zichtbaar, en in samenwerking met andere gezindten, wanneer menswaardigheid in het geding is.
3. Ook is er in 2013 een werkgroep gestart met vragen als: hoe maken we ons bekend in de samenleving? Hoe kunnen we mensen (in de buurt) laten weten dat er een plaats is waar je op zoek kunt naar antwoorden op levensvragen? Deze projectgroep werkte onder de naam *Werkgroep Groei* en bestond uit apostolische deskundigen op het terrein van marketing en communicatie om ons daarbij te helpen.
4. Het speerpunt voor 2014 was *Gemeenschapsontwikkeling*. Aangezien dagelijkse zaken ook gewoon doorgaan, is besloten voor dit speerpunt meer tijd uit te trekken en is ervoor gekozen om dit traject onder te brengen in een breder kader, namelijk:
5. *Zichtbaar in beweging*
Wij bleven hierbij plaatselijk vooral inzetten op gemeenschapsontwikkeling en versterking van de eredienst. Landelijk lag in 2014, 2015 en 2016 de focus op het ontwikkelen van themabijeenkomsten op het gebied van praktische levenswijsheid en onze zichtbaarheid in de samenleving.

Dit alles binnen de kaders van ons ideaal om (niet vanuit luxe, maar vanuit gevoelde noodzaak) in liefde te werken aan menswaardigheid in een snel veranderende wereld.

Evaluatie op hoofdlijnen

Bovenstaande programmapunten hebben heel veel in beweging gezet. In de eerste jaren van het programma waren er naast waardering, vanwege de uitvoering van de actiepunten die nog op de rol stonden na Focus, ook kritische geluiden te horen. Er komt 'vanuit Baarn' heel veel op gemeenschappen af, zo wordt er gezegd. Anderzijds gaan verlangde 'hervormingen' voor velen veel te langzaam.

De vergelijking met het bord soep dat vanuit de keuken naar de eettafel wordt gebracht, dringt zich op. Enerzijds niet te snel bewegen vanwege het feit dat er veel soep over de rand van het bord verloren gaat. Anderzijds ook niet te langzaam bewegen omdat de soep dan snel afkoelt ...

De ambitie 'om te groeien' wordt niet door iedereen omarmd, omdat het door te veel concessies te doen aan onze apostolische kenmerken zou leiden tot verarming van het verworven apostolische gemeenschapsgevoel. Ook heeft het bestuur onvoldoende aangegeven dat het voornaamste doel 'groei in gezindheid, in zichtbaarheid en naamsbekendheid' is. Groei in leden zou daar een welkom gevolg van kunnen zijn. Niet altijd is de communicatie helder of worden boodschappen goed verstaan. Het nieuwe logo oogt fris en helder, maar op de grote 'O' werd door sommigen negatief gereageerd en het embleem wordt in de nieuwe huisstijl gemist ... Terwijl wij er geen afscheid van nemen en het een nieuwe plaats krijgt in de lay-out van de weekbrief is er het nodige aan 'kritiek' te verwerken of te pareren. Dit tegengeluid komt van verschillende kanten. Niet alleen van ouderen, onder wie oud-verzorgers, maar ook van jongeren die 'iets gaan missen, het enige dat nog vertrouwd was in deze tijden van verandering'.

Het kiezen voor de nadere duiding *Plaats voor religieus-humanistische zingeving* roept ook wel reacties op, maar minder. Religieus-humanistisch is al gauw een begrip en een positionering in het religieuze landschap die wel goed voelt. Echter, er zijn nog steeds geluiden dat wij meer nadruk moeten leggen op onze joods-christelijke wortels. Ofschoon er flink wordt ingezet op de versterking van de zielsverzorging (in de lijn van Weekbrief tot Eredienst) klinken er geluiden dat verdieping en bezieling gemist worden in de erediensten.

Het programma *Zichtbaar in beweging* roept steun op, als het gaat om het zelfbewust naar buiten treden. Tegelijkertijd wordt de keuze voor de doelgroep (dertig tot vijfenvestig jaar) regelmatig niet begrepen en roept het de reactie op 'om meer aandacht voor degenen, die nog wel apostolisch zijn'.

Het opzetten van de Jongerenraad in 2014 was het startsein om te komen tot structurele samenwerking met jongeren op beleidsniveau. De Jongerenraad is, naast het geven van uiteenlopende adviezen aan het bestuur, de eerste jaren zoekende geweest hoe het beste richting te geven aan de invloed van jongeren in het apgen. Hierbij waren er binnen de raad maar vooral ook buiten de raad verschillende verwachtingen ten opzichte van het doel en de output van de raad. In 2017 zal de raad zich dan ook bezighouden om 'de jongere' binnen het apgen te herpositioneren met als doel het apgen toekomstbestendig te maken en te houden! Dat is zeker gebeurd, doordat de Jongerenraad heeft meegedacht over de koers voor de komende vijf jaar. Tevens is er afgestemd met de Raad van Toezicht en diverse adviesorganen (bv. Commissie Strategische Marketing en Communicatie, Commissie Zingeving). De voorgangers zijn in aanloop naar Pasen 2017 geraadpleegd en meegenomen in het proces van visievorming.

2.2. Dialooggesprekken

Mede vanwege de hierboven geschetste beleving van alle ingezette ontwikkelingen besluit het bestuur eind 2015 om het jaar 2016 te benutten om met elkaar in gesprek te gaan over ons apostolisch-zijn. Wat voelen we erbij, wat vinden we van de gekozen richting in de achterliggende jaren, welke kant moeten we op? Gesprekken in de gemeenschappen die ons dichterbij elkaar brengen, gericht op luisteren en oprechte aandacht voor elke broeder, zuster en jongere. Een goede oefening in dialoog voeren is op zich al een investering in de toekomst en geeft voeding voor een gedeelde visie voor de komende jaren. Wij zetten in op een duurzame vorm van onderlinge gesprekken in de gemeenschappen, zodat 'vanuit de basis' werken geen loze kreet is, maar steeds meer realiteit wordt.

Conclusies dialooggesprekken ⁵

De algemene conclusie uit de dialooggesprekken is dat leden zeker tevreden zijn over ons werk en zich in redelijke mate goed voelen in het genootschap. Over de betrokkenheid zijn minder duidelijke conclusies te trekken. Maar wat verstaan we onder betrokkenheid? Bedoelen we dan het in stand houden van de (plaatselijke) activiteiten, ook op het terrein van de geestelijke verzorging?

Duidelijk is wel dat er zorg is over de toekomst. ‘We houden het op alle niveaus op deze wijze niet vol’, is een harde conclusie.

Thema: Verwoorden - geloofsverhaal

Hoofdstelling: *De kenschets ‘In liefde werken aan een menswaardige wereld’ verwoordt waar het genootschap voor staat.*

Conclusie: er is niet zoveel mis met deze kenschets. Men herkent zich erin. Men is wel terughoudend in het spreken over zijn/haar apostolisch-zijn. Opmerkelijk is wel dat velen de kenschets voor het eerst zagen.

Thema: Manifesteren - zichtbaar en vindbaar

Hoofdstelling: *De afgelopen jaren is veel gedaan om het Apostolisch Genootschap naar buiten toe zichtbaar en vindbaar te maken.*

Conclusie: in het algemeen wordt het naar buiten treden als noodzakelijk ervaren. Het is echter onduidelijk of wij op de goede dingen inzetten, ook financieel, en er is moeite met het begrijpen van het huidige beleid. Dit wordt mede veroorzaakt doordat de huidige vormen van communicatie onvoldoende de broeders, zusters en jongeren in de gemeenschap bereiken. Er zijn verschillen tussen de leeftijdsgroepen over de wijze van naar buiten treden. De animo om zelf daaraan mee te doen kan meer worden. Bovendien is te weinig bekend welke talenten en mogelijkheden er in de gemeenschap aanwezig zijn om dit op verantwoorde wijze zelf te doen.

Thema: Ontmoeten

Hoofdstelling: *We bieden als genootschap voldoende ontmoetingsmomenten om de ziel te voeden, inspiratie op te doen, heilshandelingen te beleven en elkaar nabij te zijn.*

Conclusie: de eredienst op zondag moet vooral blijven en er worden suggesties gedaan ter verbetering van deze viering. We zijn daarin echter op de goede weg. Leden hebben geen probleem met andere ontmoetingen naast de eredienst op zondag of op doordeweekse avonden. In de trant van; als men dat wil, vooral doen! De wensen zijn overigens groter dan de inzet. Onze muziekcultuur wordt door bijna iedereen als zeer belangrijk ervaren. Een onmisbaar onderdeel in onze ontmoetingen en vieringen. Er is zorg over de continuïteit hiervan.

Thema: Verbinden

Hoofdstelling: *We hebben voldoende momenten om als gemeenschap de verbinding met elkaar te houden.*

Conclusie: de onderlinge verbondenheid bewaren wordt steeds lastiger in te vullen. Fysieke ontmoetingen zijn schaarser geworden. De verbinding met jongeren is een groot zorgpunt. Leden hebben de hoop vooral op de jeugdverzorgers gevestigd vanwege hun contacten met de jongeren. Pastorale zorg en persoonlijke nabijheid door middel van aandachtsbezoek worden met elkaar vermengd. Op zich zijn beide belangrijk, naar behoefte. Men vraagt zich af of er wel een kring van geestelijk verzorgers noodzakelijk is. Op de vraag om zelf een actieve bijdrage te leveren, wordt terughoudend of niet geantwoord.

---

⁵ zie: Samen verder, eindrapport dialooggesprekken

Thema: Organisatie en cultuur

Hoofdstelling: *Het genootschap is klaar voor de dag van morgen.*

Conclusie: er is zorg over voortzetting van taken die door vrijwilligers worden uitgevoerd. Er is zeker ruimte voor openheid en vernieuwing. Er wordt om helderheid over de toekomst en richting gevraagd van meerdere aspecten (bijv. geloofsverhaal, identiteit, beleving in erediensten, behoud van leden).

Uitkomst peiling onder jongeren ⁶

De uitkomst van de dialooggesprekken is niet representatief voor alle lidmaten, omdat de leeftijdsgroep onder de vijftig jaar ondervertegenwoordigd was. Daarom is tijdens de jongerenconferentie op 12 maart 2017 een aanvullende peiling onder jongeren gedaan. In combinatie met de bevindingen van de Jongerenraad tijdens hun 'rondje op de toekomst' levert dat het volgende beeld op:

- Voor jongeren ligt het zwaartepunt op het humane aspect van ons geloof. Het religieuze aspect moet wel behouden blijven, want de combinatie van beide aspecten maakt ons werk bijzonder;
- Voor hen is onduidelijk wat we nu precies geloven. Het huidig taalgebruik en het veelvuldig gebruik van de Bijbel helpen daar niet bij.
- Voor jongeren is muziek belangrijk!
- De eredienst kan sterker. Jongeren pleiten voor inzet van verzorgers die daar talent voor hebben en voor scholing van die verzorgers. En voor gespreksdiensten.
- Zij stellen de vraag hoe we de uitstroom van jongeren kunnen tegengaan. Daarbij het pleidooi om de confirmatie anders, minder zwaar, vorm te geven.
- Jongeren vragen om meer aandacht voor hun leeftijdsgroep. Ze willen graag, dat ze op hun talent worden aangesproken. Ze zijn bereid om vrijwillig hun steentje aan de ontwikkeling van ons werk bij te dragen, mits het gaat om kortlopende activiteiten en activiteiten waar hun hart naar uitgaat (zoals muziek).
- Jongeren pleiten voor meer en beter gebruik van moderne media, zowel voor de interne als externe communicatie.
- Hoog op hun agenda staan ontspannen ontmoetingen. Vooral de jongeren uit Noord- en Zuid-Nederland geven aan dat de afstanden naar bijeenkomsten nu vaak te groot zijn. Ze pleiten voor ontmoetingen in regionaal verband. En voor andere vormen van ontmoetingen buiten de eredienst. Ook om verbinding te leggen tussen de generaties.
- Jongeren zijn redelijk tevreden over de snelheid van ontwikkeling van het genootschap. Het mag soms wel wat sneller.
- Jongeren vinden dat wij genoeg doen om zichtbaar te zijn in de samenleving. Over de wijze waarop wordt divers gedacht. De nieuwe huisstijl, de thema
- samenkomsten en campagne scoren goed. Alleen de radiospotjes leveren zeer verschillende reacties op.
- Onze naamgeving zien ze als belemmering voor het echt naar buiten treden.
- Jongeren onderschrijven de maatschappelijke betekenis van ons werk. In liefde werken aan een menswaardige wereld.
- De helft van de jongeren vindt dat we niet alleen op onze eigen vierkante meter, maar ook op het niveau van het genootschap moeten bijdragen aan een mooiere wereld. Door vooral door te gaan met wat we al doen (zoals WWvK), maar ook door opinievorming (deelname aan talkshows) en projecten gericht op verbindingen met andere groepen (solidariteit) en op beter omgaan met de aarde (natuur, duurzaamheid).

---

⁶ Zie: Eigentijds samen verder, uitkomsten dialooggesprekken jongeren

2.3. Resultaten bewegingsmonitor

De bewegingsmonitor, waarmee wij de ontwikkeling in het land peilen bevestigt de zorg over voortzetting van taken die door vrijwilligers worden uitgevoerd. In drie jaar tijd is de beschikbaarheid van organisten, pianisten en jeugdverzorgers in vrijwel alle gemeenschappen een punt van zorg geworden. Tevens is in acht jaar het wekelijks bezoek van de eredienst in vrijwel het hele land teruggelopen met in steeds meer gebouwen een verlies aan intimiteit in de grote zaal als gevolg.

3. Onze koers richting 2022

Het volgende deel van deze meerjarenvisie gaat in op **het toekomstperspectief voor de komende jaren**. Wij duiden onze identiteit en ambitie aan de hand van drie fundamentele vragen: **Wie zijn we? Waarom zijn we apostolisch? En: Hoe doen we dat?** In ons antwoord op de laatste vraag kunnen de drie koerselementen worden herkend die we onder het kopje 'Koers 2017-2022' verder uitwerken als antwoord op de vraag: **wat gaan we doen?**

3.1. Identiteit en ambitie

Wie zijn we?

Het Apostolisch Genootschap is een plaats voor religieus-humanistische zingeving. We ervaren verwondering en ontzag voor het mysterie dat leven heet. We geloven dat alles voortkomt uit dezelfde oorsprong en beseffen dat ons leven deel is van een allesomvattend, ondeelbaar geheel. Alle mensen zijn gelijkwaardig en in essentie met elkaar verbonden. We geloven dat in de mens de creatieve kracht werkzaam is, die tot uitdrukking kan komen in liefdevol handelen.

Hier gaat het over de **religieuze basis van onze identiteit**, over wat ons kenmerkt, vanwaaruit we de dingen doen die we doen, waar we in geloven, wat ons ontroert, in beweging brengt en inspireert tot humaan handelen. En wat ons werk misschien wel het meest kenmerkt: we zoeken naar de verbinding van schijnbare tegendelen! Dat we God en mens verbonden hebben in ons geloof. Dat we ons vrij hebben gemaakt van het dualistische gods- en mensbeeld. Ons geloofsverhaal is de grondhouding van ons werken. Wij weten dat woorden het nooit helemaal zeggen en dat toch 'in elk woord, een woord is dat tot het onuitsprekelijke behoort'. Elke apostolische kan zich in alle vrijheid tot dit geloofsverhaal verhouden, het er helemaal mee eens zijn of ten dele. We willen elkaar er niet op kwijtraken! In de kern is ons gezamenlijk ideaal wat ons bindt als apostolischen: in liefde werken aan menswaardigheid!

Waarom zijn we apostolisch?

In de wereld is het nodig om **solidair en met compassie te leven**. Apostolischen willen deze waarden waarmaken. **Leven in liefde maakt duurzaam samenleven mogelijk**. Het genootschap roept op te kiezen voor deze gezindheid, haar uit te dragen in eigen leven en door te geven aan anderen en aan volgende generaties.

Hieruit spreken **onze ethische waarden en ambitie**. Kijk goed om je heen of lees het eerste hoofdstuk van deze tekst nog eens door en je voelt wel aan waarom er mensen nodig zijn die in liefde willen blijven werken aan menswaardigheid! Hiernaar te streven en te leven is ons ideaal. Want er zijn mensen nodig die persoonlijk en gemeenschappelijk werk maken van solidariteit en duurzaamheid; die compassie tonen met benadeelden in hun omgeving, omdat het niet vanzelfsprekend is dat een ander of een instelling dat doet. Er zijn mensen nodig die de vergeving levend houden door dit te praktiseren bij geschillen, die voorbij het eigen voordeel gaan. Er zijn mensen nodig die zich aan hun afspraak houden, bij wie woord en daad één is, hun ja een ja, hun nee een nee. Maar die óók beseffen dat niet alles zwart-wit is ... Er zijn mensen nodig die weten om te gaan met schijnbare tegenstellingen en ze vormen tot werkbare modellen ten dienste van de samenleving. Er zijn mensen nodig die durven te erkennen dat ze fouten maken, maar ook opnieuw willen beginnen. Mensen die leven vanuit de geloofsbasis dat elk mens gelijkwaardig is aan de andere. Bruggenbouwers. Mensen die zo willen leven, stillen de vraag naar deze gezindheid en maken zich zodoende zelf ook tot een completer en betekenisvol mens.

Hoe doen we dat?

Apostolischen vormen gemeenschappen en zoeken de ontmoeting met iedereen die op zoek is naar zingeving en levenskunst om samen te werken aan een menswaardige wereld. In deze ontmoetingen zoeken we naar religieuze verdieping en naar antwoorden op levensvragen. Dit inspireert ons om vanuit compassie in woord en daad te werken aan meer solidariteit en zorgvuldig om te gaan met de aarde en onze samenleving.

Hier gaat het over **de sociale component van onze identiteit**. Onze onderlinge verbondenheid. Verbonden met elkaar en open in de samenleving. Maar ook ruimte voor de individuele eigenheid binnen het collectief van de gemeenschap. Ook hierin oefenen we de kunst van het verbinden van schijnbare tegenstellingen, van ik en jij en van wij en zij. Apostolischen inspireren elkaar om vanuit vertrouwen te leven en daartoe zoeken ze elkaar op in gemeenschappen. Erediensten op zondag, maar ook andere ontmoetingsmomenten dan deze, dragen daaraan bij, omdat we hier leren en elkaar bezielen in onze grondhouding en inspireren om een liefhebbend mens te zijn. Door de jaren heen, maar ook vooruitkijkend naar de toekomst zien wij dat, naast reguliere ontmoetingen, gekozen wordt voor alternatieve ontmoetingsvormen, waarin we *ook* onze verbondenheid in ons ideaal kunnen beleven.

Apostolisch-zijn beleven kan op diverse manieren! Er zijn erediensten op zondag, er zijn ontmoetingen om je te verdiepen in levenskunst en er is de mogelijkheid je apostolisch-zijn te tonen in een praktische bijdrage aan een menswaardige samenleving, vanuit liefde en compassie. Voor ons zijn deze manieren evenveel waard. Zo geven we, ieder op eigen wijze, zin aan ons bestaan in een bezielde verband.

Het bovenstaande leidt tot een formulering van onze identiteit en ambitie, die wij zowel intern als extern willen delen. Deze nieuwe formulering komt in de plaats van de kenschets uit 2008.

Het Apostolisch Genootschap

in liefde werken aan een *menswaardige* wereld

Het Apostolisch Genootschap is een geloofsgemeenschap die haar wortels heeft in de joods-christelijke traditie. Wij geloven dat het mysterie van de schepping en overname, God als liefdevol in mens nabij kan komen. De verbondenheid met de schepping welke we tot uitdrukking brengen in ons denken en handelen, waardoor we zin aan ons leven kunnen geven.

In onze gemeenschappen bezinnen we ons op levensvragen. Hier vinden we mogelijkheden om tot zelfontplooiing te komen en te delen in elkaars gevoelens bij alle levensomstandigheden. De gemeenschap is voor apostolischen een thuisplaats. De ontwikkeling van het apostolische gelachbegrip komt tot stand in nauwe en inspirerende verbondenheid met de Apostel, de eerste verantwoordelijke voor de geestelijke verzorging.

Het Apostolisch Genootschap wil open in de samenleving staan. Mensen en wereldwijde kerkelijke mensen wil toe laten. We willen met anderen bijdragen aan het bevleken van de wereld en met in de wereld. Daarbij bezien we een moreel verantwoordelijkheid om alweer in ons eigen leven in te geven om solidariteit, zorgvuldigheid en meer menswaardigheid.

De belangrijkste wijzigingen zijn:

- Een andere volgorde. In plaats van religieus - ontmoeten - in de wereld, nu de volgorde vanuit drie vragen: wie, waarom en hoe? Na het 'wie we zijn' (ons geloof) volgen onze waarden (het waarom) en daarna de middelen die wij daarvoor inzetten (ontmoeten en actie).
- De bevestiging van onze positionering (religieus-humanistisch) en van wat we te bieden hebben (ontmoetingen, gericht op zingeving en levenskunst).
- Actualisering met het oog op wat er in de samenleving gebeurt (we willen vanuit inlevingsvermogen en mededogen bijdragen aan solidariteit en duurzaamheid).
- Actualisering vanwege de nieuwe verwoording van ons geloof.
- Bij externe communicatie zijn woorden/begrippen als joods-christelijk, God, apostel in deze tekst niet dienstbaar. Ze werpen onnodige drempels op. Maar ook intern zijn het woorden die verschillende beleefd worden: de een ervaart ze als bijzonder dierbaar, voor de ander kunnen ze juist blokkerend werken. In onze liederen is reeds gekozen voor een terughoudend en zorgvuldig gebruik van deze woorden.

Onze identiteit en ambitie

Het Apostolisch Genootschap is een plaats voor religieus-humanistische zingeving. We ervaren verwondering en ontzag voor het mysterie dat leven heet. We geloven dat alles voortkomt uit dezelfde oorsprong en beseffen dat ons leven deel is van een allesomvattend, ondeelbaar geheel. Alle mensen zijn gelijkwaardig en in essentie met elkaar verbonden. We geloven dat in de mens de creatieve kracht werkzaam is, die tot uitdrukking kan komen in liefdevol handelen.

In de wereld is het nodig om solidair en met compassie te leven. Apostolischen willen deze waarden waarmaken. Leven in liefde maakt duurzaam samenleven mogelijk. Het genootschap roept op te kiezen voor deze gezindheid, haar uit te dragen in eigen leven en door te geven aan anderen en aan volgende generaties.

Apostolischen vormen gemeenschappen en zoeken de ontmoeting met iedereen die op zoek is naar zingeving en levenskunst om samen te werken aan een menswaardige wereld. In deze ontmoetingen zoeken we naar religieuze verdieping en naar antwoorden op levensvragen. Dit inspireert ons om vanuit compassie in woord en daad te werken aan meer solidariteit en zorgvuldig om te gaan met de aarde en onze samenleving.

Met deze geactualiseerde tekst geven wij als genootschap antwoorden op de vragen over wie we zijn en wat we geloven, waarom we er zijn en hoe we invulling geven aan apostolisch-zijn. Van hieruit kunnen wij de volgende vraag gaan beantwoorden: wat gaan we doen?

Wat moet er gebeuren in de komende jaren?

Meer dan het gewone

Mensen gevraagd! Voor een andere tijd en een nieuwe moraal

Zonder de toekomst te kennen en zonder de gebeurtenissen in het nu exact te kunnen duiden in hun betekenis en samenhang ervaren we dat de wereld in beweging is. We maken deel uit van de samenleving en dus moeten we onszelf in deze tijd opnieuw de vraag stellen waar het Apostolisch Genootschap in deze samenleving staat en waar wil het staan?

Eén ding is zeker: er zijn in deze tijd meer dan ooit mensen nodig die bereid zijn lief te hebben over de grens van eigen keuzes heen, bruggenbouwers willen zijn. Mensen die meer doen dan het gewone.

Het genootschap wil zich ervoor inzetten dat die gezindheid gevoed wordt, dat mensen bemoedigd worden en groeien in de liefde.

Wij vertalen dit naar drie kenmerken: solidariteit, duurzaamheid en compassie.

Solidariteit: we weten ons in gelijkwaardigheid met elk mens verbonden. Dit is de basis voor ons denken, spreken en handelen, zonder de onderlinge verschillen te ontkennen.

Duurzaamheid betekent in deze context: leven vanuit onuitputtelijke liefde die beleefd wordt in menswaardigheid en zorgvuldig beheer van de aarde.

Compassie: maatschappelijk gezien gaat het in deze tijd, in de woorden van Herman Wijffels: *(...) na de fase van werken aan emancipatie en het ontwikkelen van de individualiteit, om het verbinden van individualiteit en tegelijkertijd verantwoordelijkheid nemen voor het geheel. Inlevingsvermogen en mededogen zijn daarvoor onmisbare ingrediënten, die veel verder gaan dan tolerantie. Ze duiden op een activiteit die wortelt in het geloof dat 'jij mij bent in een andere gestalte'.*

1.
*Er is al veel gezegd en opgeschreven
over 'eerlijk delen' en 'in vrede leven',
'zorgen voor de aarde',
'normen en waarden',
'onvoorwaardelijke liefde' en 'vergeven'.*

2.
*Natuurlijk moet je altijd blijven dromen
van een beet're wereld die er ooit zal komen,
waar we kunnen dansen,
eerlijke kansen,
van geluk dat alle mensen toe kan stromen.*

3.
*Dan zijn er nog je eigen mogelijkheden,
wie je bent met wat je meeneemt uit 't verleden,
doelen, dromen, wensen,
gaven en grenzen,
hoe je leven wilt in jouw omstandigheden.*

*Maar dat blijft een mooi verhaal
zonder mensen met een ideaal,
die bereid zijn om te tonen,
dat er meer is dan 't gewone,
die weten: bij mij begint het allemaal!*

(Jeugd muziekbundel, nr. 1.18 – Meer dan het gewone)

3.2. Koers 2017- 2022

Op basis van vertrouwen in de betekenis van ons gedachtegoed én in de mensen met wie en voor wie wij samenwerken, concentreren wij ons de komende vijf jaar op drie punten:

1. Ons geloofsverhaal actualiseren en onze plaatselijke geloofsgemeenschappen versterken.
2. Meerdere vormen van ontmoetingen op regionaal niveau ondersteunen, gericht op zingeving en levenskunst. Met extra aandacht voor ontmoetingskansen voor jongeren, jongvolwassenen en de groep dertig- tot vijftigjarigen.
3. Onze betekenis voor de samenleving vergroten, landelijk en in de wereld.

Deze drie *koerselementen* zijn afgeleid van onze identiteit en ambitie en geïnspireerd door de wereld waarin wij leven, de uitkomsten van de gevoerde dialooggesprekken, de peiling onder jongeren, alsmede van zowel de goede als de voor verbetering vatbare ervaringen in de vorige meerjarenperiode (o.m. Zichtbaar in Beweging, de bewegingsmonitor).

Ons antwoord voor een bestendige toekomst

In de combinatie van deze drie koerselementen ligt voor ons het antwoord op de uitkomsten van de dialooggesprekken, de peiling onder jongeren en de bewegingsmonitor. Wij zien het gestaag teruglopend ledenaantal, het afnemend bezoek aan de eredienst, de schaarser wordende vrijwilligerscapaciteit en de daling van de liefdesaanbieding. Wij zien óók het elan bij jong en oud om in liefde te werken aan een menswaardige wereld. De creativiteit die steeds weer spreekt om eigentijds vorm te geven aan ons werk. We zijn bevoorrecht door het vermogen dat door voorgaande generaties is opgebouwd. Daarom voelen wij ons in staat om in de komende vijf jaar de toekomstbestendigheid van ons werk te vergroten langs de lijn van bovengenoemde koers. Hiermee geven wij naar beste kunnen antwoord op de roep om een richting gevende visie op de toekomst van ons genootschap. Per koerselement benoemen wij meer specifiek ons antwoord op de gevoerde dialooggesprekken en de peiling onder jongeren.

Leren omgaan met schijnbare tegenstellingen

In het denkproces over de koers voor de komende jaren hebben we ontdekt dat we moeten leren omgaan met verschillen in opvatting over doel, richting en tempo. Die verschillen lijken misschien in eerste instantie op dilemma's, waar keuzes gemaakt moeten worden. Het blijken echter paradoxen, schijnbare tegenstellingen, te zijn, waarbij het de kunst is om een antwoord te vinden dat recht doet aan beide uitersten van het spectrum.

In deze koers versterken we onze religieuze basis alsook de humane consequentie van ons geloof; zorgen we voor continuïteit én slaan we nieuwe wegen in; komt er meer ruimte voor de plaatselijke gemeenschappen én worden er regionaal en landelijk initiatieven genomen. Kortom, we verbinden in de koers de volgende schijnbare tegenstellingen:

- focus op continuïteit en stabiliteit versus de noodzaak tot het inslaan van nieuwe wegen
- accent op religieuze beleving versus inzetten op maatschappelijke impact
- centraal sturen versus ruimte voor autonome ontwikkeling van gemeenschappen

Koerselement 1 - ons geloofsverhaal actualiseren en onze plaatselijke geloofsgemeenschappen versterken

Waarom?

De afgelopen vijf jaar hebben we de stap naar buiten gezet. Niet altijd is duidelijk wie er achter uitingen als de campagne 'vindhetantwoordinjezelf.nl' of het magazine VANDAAG zit. Ja, het Apostolisch Genootschap, maar wie is dat anno 2017 (onze identiteit en ambitie) en wat is het apostolisch geloof? Wat houdt een 'religieus-humanistisch' geloof voor ons in? Als we er geen werk van maken, wordt het vaag en verdwijnt langzaam maar zeker de religieuze component van ons geloof. Wij kiezen ervoor de komende vijf jaar in de eerste plaats de aandacht te richten op onze geloofsbasis. Zodat dat voor onszelf en daarmee ook voor anderen helder wordt, in taal die verbindt.

De achterliggende jaren is er heel veel op de plaatselijke gemeenschappen afgekomen. Van binnenuit en vanuit de samenleving, maar ook vanuit 'Baarn'. Wij kiezen ervoor om minder druk op gemeenschappen te leggen. En wij kiezen ervoor de plaatselijke gemeenschappen in de eerste plaats als geloofsgemeenschap aan te spreken. Die religieuze component verdient in de drukte van alledag de volle aandacht. Ook bij teruglopende vrijwilligerscapaciteit en toenemende vergrijzing kunnen we plaatselijk geloofsgemeenschappen blijven vormen rond de wekelijkse eredienst en –waar aanwezig- met jeugd. Dus kiezen wij ervoor om gemeenschappen in die kerntaak meer te ondersteunen.

Het overkoepelende doel voor dit koerselement is: een bezielde
(gemeenschaps)leven vanuit rust en houvast in ons geloof!

Over vijf jaar vormen we op zoveel mogelijk plaatsen gastvrije gemeenschappen. Op die plekken versterken we ons geloof, oefenen we in de transformatie naar praktische zingeving en levenskunst en voelen we ons met elkaar verbonden. Ze zijn er voor jong en oud, generaties die ontspannen samenwerken aan en in een eigentijdse geloofsgemeenschap. Iedere gemeenschap ontwikkelt haar eigen cultuur, maar herbergt ook de gedeelde apostolische identiteit die je overal berkent. Zij die plaatselijk op sleutelposities werken, voelen zich daadwerkelijk gesteund in de uitoefening van hun taak.

Hoe gaan wij dit doen?

Het bestuur en de kring van districtsvoorgangers gaan de komende vijf jaar:

- door met het leerprogramma voor geestelijke verzorgers;
- door met het programma *Versterking geloofsverhaal*, waarmee het inhoudelijk kader voor de plaatselijke gemeenschappen wordt bepaald (met aandacht voor de verwoording van ons geloof, de canon van ons werk en de actualisering van het *werkboek eredienst en liturgie*);
- in samenspraak met jongeren werken aan een meer eigentijdse vormgeving van de confirmatie;
- geestelijk verzorgers inzetten naar hun talent (pastorale zorg/verzorging van erediensten) en opnieuw het 'aanwijzingsbeleid' op de hand nemen;
- starten met de noodzakelijke ondersteuning van sleutelpersonen in de gemeenschappen (op gebied van jeugdverzorging, pastorale zorg en zang en muziek), te beginnen met de voorgangers;
- vraaggerichte ondersteuning bieden bij interne en externe communicatie en bij beheerszaken, ruimte maken voor gemeenschapsbudgetten (na evaluatie lopende pilot);
- de regionale samenwerking van gemeenschappen stimuleren;
- ontwikkelen van een passend huisvestingsbeleid, met een onderscheid tussen basisgemeenschappen, plaatsen van samenkomst met een regionale functie en overige gemeenschappen.

Ons antwoord op de dialooggesprekken en de peiling onder jongeren.

Wij denken, dat wij door deze keuzen tegemoetkomen aan de signalen van oud en jong:

- Het religieuze aspect moet wel behouden blijven. De combinatie met het humanistisch aspect maakt ons werk bijzonder.
- Onduidelijkheid over wat we precies geloven. Het huidige taalgebruik helpt daar niet bij.
- Zorg over de toekomst: 'We houden het zo niet vol.' We zijn ambitieus en vinden alles belangrijk, maar wie gaat het doen? Denk aan organisten, pianisten en jeugdverzorgers.
- Aandacht gevraagd voor het tegengaan van de uitstroom van jongeren en de vormgeving van de confirmatie.
- De eredienst op zondag wordt belangrijk gevonden, maar kan sterker. Pleidooi voor de inzet van verzorgers die daar talent voor hebben en voor scholing.
- De oproep van jongeren en ouderen om de verwijzing naar de Bijbel te vermijden en woorden als 'God' en 'Apostel' niet meer te gebruiken, nemen wij met name over waar het externe uitingen betreft. Maar ook intern voelen wij de noodzaak om nieuwe taal te vinden voor het eigentijds verwoorden van vertrouwde begrippen, zonder daar meteen afstand van te doen. Wij willen bovendien bouwen aan een cultuur, waarin er ruimte is voor degenen die wel en die niet aan deze woorden hechten.

Belang van een helder geloofsverhaal

We hechten veel waarde aan een heldere en eigentijdse beschrijving van ons geloof: W A T geloven we nu ten diepste? Daarbij weten we dat woorden het nooit helemaal zeggen en dat toch 'in elk woord, een woord is dat tot het onuitsprekelijke behoort'. Elke apostolische kan zich hiertoe in alle vrijheid verhouden, het er helemaal mee eens zijn of slechts ten dele; we willen elkaar daar niet op kwijtraken. In de kern is ons gezamenlijk ideaal dat wat ons bindt als apostolischen: in liefde werken aan menswaardigheid! We willen de verwoording van ons geloofsverhaal wel duurzaam onderwerp van gesprek maken met zielsverzorgers, opdat het voor hen een leidraad en inspiratiebron wordt in de uitoefening van hun taak.

Continuïteit van plaatselijke gemeenschappen

We willen eraan werken dat we ook in de toekomst op zoveel mogelijk plaatsen in Nederland en in de wereld apostolische geloofsgemeenschappen vormen. Basisgemeenschappen rond de wekelijkse eredienst. Dat kan al in de vorm van een groepje mensen rond de tafel. Denk aan gemeenschappen als Drachten, Zürich en San Francisco. Uit de dialooggesprekken en de bewegingsmonitor blijkt dat de continuïteit van de meeste gemeenschappen geen vanzelfsprekendheid is. Daarom wordt er gezocht naar mogelijkheden voor ontzorgen en ondersteunen. In verschillende regio's in het land zien we gemeenschappen die met het oog op de toekomst structureel de samenwerking opzoeken. Niet alleen voor de jeugdverzorging, maar ook bij zang en muziek en voor het vergroten van de variatie in de eredienst. Zo werken in het midden van het land de gemeenschappen Soest en Amersfoort samen en zijn ook Zeist, Utrecht en Nieuwegein op weg om dit te bewerkstelligen.

Koerselement 2 - meerdere vormen van ontmoeten op regionaal niveau ondersteunen, gericht op zingeving en levenskunst. Met extra aandacht voor jongeren, jongvolwassenen en de groep dertig- tot vijftigjarigen.

Waarom?

De ervaringen met themaontmoetingen en lezingen zijn overwegend positief. Onze naamsbekendheid neemt toe. Mensen weten ons makkelijker te vinden. Het vraagt een lange adem om werkelijk effect van die investeringen in het naar buiten treden te kunnen oogsten.

Niet alleen vanbuiten, maar ook van binnenuit groeit de behoefte aan vormen van ontmoeten die de schaal van de meeste plaatselijke gemeenschappen overstijgt. Die groei heeft een duurzaam karakter. Denk bijvoorbeeld aan het effect van vergrijzing en ontgroening, waardoor jongeren steeds minder in de plaatselijke gemeenschappen leeftijdgenoten zullen treffen. Het beeld van een traditionele gemeenschap waarin *alle* leeftijdsgroepen in *elke* gemeenschap aanwezig zijn, verandert gestaag. Anders gezegd: de gemeenschap is veel groter dan de groep mensen die elkaar op zondagochtend in het gebouw treft. En ook 'het gebouw' als synoniem voor 'de gemeenschap' zullen we moeten loslaten om ruimte te maken voor investeringen in de toekomst.

De jeugd heeft de toekomst. We hebben een mooie traditie als het gaat om jeugdverzorging. Maar na de 15+-kring wordt het onhelder. Veel jongeren, maar ook jongvolwassenen voelen zich wat alleen te midden van de vergrijzende gemeenschappen. De jongere generaties (onder de vijftig jaar) zijn kwantitatief in de minderheid. En uit de dialooggesprekken blijkt ook, dat deze groep niet zo makkelijk bereikt wordt. Zeker niet degenen, die inmiddels op afstand van de gemeenschap en ons werk zijn gekomen. Dat vraagt dus extra inspanning.

Het overkoepelende doel voor dit koerselement: transitie van oude naar nieuwe beelden van gemeenschapsvorming!

Wij vormen over vijf jaar een dynamische organisatie met innovatie op regionaal niveau. Daar zijn voor jong en oud die méér willen dan alleen de plaatselijke geloofsgemeenschap nieuwe ontmoetingsvormen te vinden. Wij bieden een breed palet aan kwalitatief hoogstaande ontmoetingsvormen, gericht op zingeving en levenskunst, gebaseerd op het apostolisch gedachtegoed.

Hoe gaan wij dit doen?

Het bestuur en de kring van districtsvoorgangers gaan de komende vijf jaar:

- door met de volgende fase van de externe campagne *Vind het antwoord in jezelf* en voor broeders, zusters en jonge mensen, die daarin geïnteresseerd in zijn regionale informatiebijeenkomsten organiseren over de achtergronden van de campagne;
- door met het ontwikkelen van modules en lezingen rond Praktische levenswijsheid, waarbij we deze niet alleen extern, maar ook intern willen aanbieden;
- door met het steunen van al lopende (denk aan LeefToday!, BIC, OPEN, IDZO) en kansrijke nieuwe vormen van ontmoeten (denk aan Meet and Eat!, sfeergesprekken, initiatief Leeuwarden);
- in contact met jongeren werk maken van meer en beter gebruik van moderne media, zowel voor de interne als externe communicatie;
- in de districten nieuwe vormen ontwikkelen van ontmoeten van de verschillende generaties;
- nog dit jaar starten met regionale samenkomsten met de groep dertig- tot vijftigjarigen om in gesprek met hen onze plannen voor de toekomst verder uit te werken;
- landelijk een jongerenbeleid ontwikkelen en dat in de districten vraaggericht vormgeven.

Ons antwoord op de dialooggesprekken en de peiling onder jongeren.

Wij denken, dat wij door deze keuzen tegemoetkomen aan de signalen van oud en jong:

- Oud en jong zien het naar buiten treden als noodzakelijk. Het is echter onduidelijk of wij op de goede dingen inzetten. Er zijn verschillende opvattingen tussen de leeftijdsgroepen over de wijze van naar buiten treden. Bij jongeren scoren de nieuwe huisstijl, de themasamenkomsten en campagne goed. De radiospotjes leveren bij oud en jong zeer verschillende reacties op.
- Jongeren pleiten voor meer en beter gebruik van moderne media, zowel voor de interne als externe communicatie.
- Jongeren pleiten voor ontspannen ontmoeten van leeftijdsgenoten, het liefst niet te ver weg, in regionaal verband.
- De onderlinge verbondenheid bewaren wordt steeds lastiger in te vullen. Fysieke ontmoetingen zijn schaarser geworden. Voor ouderen is de verbinding met jongeren een groot zorgpunt.
- Jongeren vinden het contact tussen de generaties belangrijk. Zij pleiten daarbij voor andere vormen van ontmoeten buiten de eredienst.
- De oproep van jongeren om de naam van ons genootschap te wijzigen willen wij niet naast ons neer leggen. Wij geven onszelf wel de tijd om hierover de komende tijd nog eens goed na te denken wat wijsheid is, in overweging nemend dat een eerder advies van de *Werkgroep Groei* aangaf dat een naamswijziging veel geld en energie vraagt en snel afbreuk kan doen aan de continuïteit van een organisatie, nog afgezien van de ‘emotionele waarde’ die de naam vertegenwoordigt.

Meet and eat!

Een van de ideeën is om met een zogeheten ‘tuk-tuk’ het land in te trekken. Uitgenodigd door jongeren die dat in hun gemeenschap besproken hebben, om daar een dag te zijn.

Gedurende de dag wordt er soep geschept, worden gesprekken gevoerd en opgetekend met gewone mensen. Dit allemaal vanuit de gedachte dat we bruggen moeten bouwen, angst moeten overwinnen; dat doe je alleen door elkaar te leren kennen.

Ach, en het idee van samen eten is al zo oud als de wereld ...

Koerselement 3 - Onze betekenis voor de samenleving vergroten, landelijk en in de wereld

Waarom?

Omdat de samenleving erom vraagt. Wij kunnen en willen bijdragen aan meer solidariteit, duurzaamheid en compassie. De afgelopen jaren is door bevlogen mensen op vele plaatsen in het land, vaak in stilte, vormgegeven aan ons werk in de wereld. Zij werden hierbij niet altijd gesteund door de gemeenschappen waar ze deel van uitmaken. Het is tijd voor een krachtige sprong voorwaarts die recht doet aan de invloed die van ons genootschap in de samenleving verwacht mag worden. Nu hangt die invloed nog te veel van toeval en van de goede wil en inzet van individuen af. En dat terwijl de roep in de samenleving om een gezindheid die bruggen bouwt, alleen maar luider en dringender wordt.

Het overkoepelende doel voor dit koerselement is: als genootschap een herkenbare bijdrage leveren aan meer solidariteit, duurzaamheid en compassie in de samenleving

In de samenleving is het genootschap over vijf jaar een erkende opiniemaker op het gebied van medemenselijkheid, solidariteit, duurzaamheid, ethiek en religie en levert zij actieve en herkenbare bijdragen aan maatschappelijke relevante projecten en initiatieven die impact hebben en naadloos aansluiten op onze kernwaarden. We doen de goede dingen om niet. En wij werken graag samen met andere levensbeschouwelijke organisaties, wat helpt bij de versterking van onze identiteit.

Hoe gaan wij dit doen?

Het bestuur en de kring van districtsvoorgangers gaan de komende vijf jaar:

- door met het steunen van WereldWijd voor Kinderen en Les Oiseaux Bleus;
- naast de aandacht voor de opvoeding van kinderen nog meer speerpunten bepalen, waar wij in de samenleving werkzaam willen zijn;
- in de districten steun geven aan broeders, zusters en jongeren, die plaatselijk of elders actief zijn met werk in de wereld;
- de thema's bepalen, waarmee wij (al dan niet samen met anderen) in de samenleving opiniërend zichtbaar willen worden. Daarbij denken we aan ethische thema's en aan de vier thema's van praktische levenswijsheid. Samen met de vrijzinnigen verkennen we inmiddels de mogelijkheid om bij te dragen aan een klimaat van solidariteit.

Ons antwoord op de dialooggesprekken en de peiling onder jongeren.

Wij denken, dat wij door deze keuzen tegemoetkomen aan de signalen van oud en jong:

- Jongeren onderschrijven de maatschappelijke betekenis van ons werk. In liefde werken aan een menswaardige wereld.
- De helft van de jongeren vindt dat we niet alleen op onze eigen vierkante meter, maar ook op het niveau van het genootschap moeten bijdragen aan een mooiere wereld. Door vooral door te gaan met wat we al doen (zoals WWvK), maar ook door opinievorming (deelname aan talkshows) en projecten gericht op verbindingen met andere groepen (solidariteit) en op beter omgaan met de aarde (natuur, duurzaamheid).

Solidariteit, juist nu!

Vijf vrijzinnige organisaties (Apostolisch Genootschap, de Doopsgezinden, de Remonstranten, Vrijzinnigen Nederland en de Vereniging van Vrijzinnige Protestanten (VVP) zijn inmiddels gestart met een programma gericht op meer solidariteit in kleine en grote kring. Zij doen dit vanuit een gedeelde zorg om ontwikkelingen in de samenleving, waarbij (groepen) mensen elkaar steeds minder ontmoeten, onverschillig lijken te zijn voor elkaars lot, karikaturen van elkaar schilderen en elkaar uitsluiten.

Deze ontwikkeling staat haaks op vrijzinnige waarden. Bij alle verschillen vinden de vijf organisaties elkaar in de wens een gezamenlijke bijdrage te leveren aan bezinning, dialoog en opinievorming gericht op een meer inclusieve samenleving.

Wij willen ons inzetten op solidariteit: lotsverbondenheid over de grenzen van de eigen groep heen. Wij willen inzetten op het laten horen van onze stem in het publieke debat. Niet af en toe, maar structureel en steeds opnieuw waar nodig. Het gaat hierbij niet zozeer om het innemen en uitdragen van standpunten als wel om het stellen van kritische vragen over en aan de maatschappij.

4. Stappen zetten en in gesprek blijven

Een visie op de toekomst heeft alleen dan betekenis, als die ook een concreet vervolg krijgt. In deze meerjarenvisie presenteren wij de koers voor de komende vijf jaar en duiden wij zodoende de richting. Maar wij zijn ook al stappen aan het zetten om van woord tot daad te komen. Dit wordt direct na Pasen verder uitgewerkt, maar wij willen aan het slot van deze meerjarenvisie alvast een tipje van de sluier oplichten over hoe dat vervolg eruit komt te zien.

Wij realiseren ons ook dat de hierboven geschetste koers niet statisch is. Wij moeten voortdurend attent blijven op waarheen de stroom zich wendt. Daarom achten wij het van groot belang om met elkaar in gesprek te blijven. Wij willen de dialoog niet slechts gebruiken als een praktische werkvorm, maar als een waardevol, verbindend en duurzaam onderdeel van onze apostolische cultuur.

4.1. Op wie richten wij ons?

De primaire doelgroep van *Zichtbaar in Beweging* (ZiB) in de achterliggende jaren is de leeftijdscategorie dertig tot vijfenveertig jaar geweest. In de praktijk blijken wij toch vooral de groep vijfenveertig tot vijfenzestig jaar te hebben aangesproken. Mede op advies van de commissie Strategische Marketing en Communicatie verbreden wij voor wat betreft de *externe* communicatie dan ook het doelgroepbereik tot de groep achttien tot vijfenzestig jaar. Binnen deze heel ruime groep zullen wel verschillende accenten worden gelegd in de specifieke benadering.

Ook in de komende tijd gaan wij dus door met het vergroten van onze externe zichtbaarheid. In de exacte uitwerking zullen echter wel accentverschillen worden aangebracht, zodat het goed aansluit op de nieuw geformuleerde koers. Met name de koerselementen *Maatschappelijke impact* en *Ruimte voor nieuwe ontmoetingsvormen* zullen hierbij zwaar wegen.

Tevens heeft de commissie aanbevolen om nadrukkelijk aandacht te besteden aan het vergroten van de betrokkenheid van en het begrip voor de *interne* doelgroep: alle lidmaten van het Apostolisch Genootschap. Dit is misschien wel het belangrijkste leerpunt uit de evaluatie van ZiB geweest.

Het vergroten van de betrokkenheid is gericht op alle lidmaten, maar de jongere generatie verdient in het bijzonder aandacht, omdat de toekomst van ons genootschap met name hen aangaat. Dat betekent onveranderd veel aandacht voor de jeugdverzorging. Voor de jongeren en jongvolwassenen van achttien tot dertig jaar is echter ook gericht beleid in ontwikkeling, met als resultaatbeeld:

Het Apostolisch Genootschap is een leer-en werkplaats voor jongeren, waar je kan stilstaan bij de fundamentele vragen van het leven en waar je ook kunt leren hoe jij daar met jouw leven antwoord op geeft. Een aantrekkelijke plek waar je kunt leren voor het leven in hele diverse situaties, waarbij we ook zeker voor ons zien dat dit leren niet per se intern gericht zou moeten zijn. Inspirerend voor iedereen die antwoorden zoekt en weet dat het begint met jezelf.

Het betekent ook aandacht voor de groep dertig tot vijftig jaar. Nog dit jaar wordt gestart met regionale samenkomsten met die groep apostolische broeders en zusters om in gesprek met hen onze plannen voor de toekomst verder uit te werken.

4.2. Praktische aanpak

Op basis van deze meerjarenvisie worden concrete plannen gemaakt en daarna uitgevoerd. Daaraan koppelen wij doelstellingen die specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdgebonden zijn, zodat wij kunnen zien of de plannen lukken of dat wij moeten bijstellen.

Bij de verdere uitwerking van de koers moeten twee aspecten veel aandacht krijgen: innovatief denken en de inzet van moderne informatie- en communicatietechnologie. Ook hierin geldt dus dat wij inzetten op 'meer dan het gewone'.

Uit de dialooggesprekken is duidelijk naar voren gekomen dat leden zich in hoge mate betrokken voelen bij en geïnformeerd willen worden over de verdere ontwikkeling van ons genootschap. Op het gebied van interne communicatie wordt daarom de komende periode geïnvesteerd in de benodigde kennis en kunde.

© Apostolisch Genootschap, 5 april 2017

